

képzettséggel nem rendelkeznek ugyan, de személyes képességük, a körületben, illetőleg hivatalukban végzett szolgálataik és elért társadalmi állásuk azt bizonyítják, hogy az átlagosnál nagyobb képzettséggel bírnak. Ezek kivételes békemódban fognak részesülni és külön ismertető jelzéssel fognak ellátni.

Végül közli a körrendelet azoknak a tanítványoknak a jegyzékét, melyeknek a végzett tanulói a régebbi szabályok szerint egyévi önkéntesi kedvezményre igényelhetnek.

Egy felhívásról.

Arról t. i. amelyiken Saujhely város helyettes polgármestere a köztemetőkben nyugvó — és bizonyára még eltemetendő — hős katonáink emléksobrára való adakozásra szólítja fel a közönséget.

Mi a gyűjtést, — helyeselve bár annak célját — korainak tartjuk. Mikor ezrével érkeznek napenként a sebesültek határaink közé, mikor a hadi özvegyek és árvák tizezrei csengenek kenyérért, mikor a nyomorékká vált hősök istápolása, emberi módon való megélhetésének biztosítása veszi, és méltán veszi igénybe a közjótékonyt, mikor földönfutókat kell a felhúzó lések újraépítésében istápolni, akkor nincs itt még az ideje annak, hogy az elvérzett hősök emléksobrára áldozhassunk. Bizzuk azt egy boldogabb nemzedékre, vagy várjunk vele addig, amíg nem a vak katonák, vagy az ehező árvák és nyomorgó özvegyek megrövidítésével járna a közjótékonyt, amúgy se kiapadhatlan forrásának az igénybevétele. Első a vérző sebek bekötözése és a könnyek felszárítása, s mi még ott tartunk és kitudja meddig kell még ott tartanunk.

Hanem tudunk egy állapot, amelyből az uhjehlyi köztemető disz-sírhelyeinek lakóit méltó emléksoborral lehetne megtisztelni.

A legközelebbi, vagy az évigből egybehívandó képviselőtestületi ülésen terjessze elő a következő indítványt:

„Tekintetes Képviselőtestület!

A világháborúban, amely nemzetünkre a lét vagy nemlét kérdését vetette fel, hálá a gondviselésnek, vitéz hadseregünk és hős szövetségeseink együttes példátlan önfeláldozásának győzelmes befejezéséhez közeledik.

Köztudomású, hogy vármegyénk ésszáki része harcok között volt, a honnét az ellenség fegyvere által halálra sebzett vitézeinket — fájdalom — tömegesen szállították a megmenekült reményében városunkba, ahol számosan dicső halálra léptek le a legmagasabb honfiai kötelességet. Adott legyen emlékeztülük Nagy tisztesség ért bennünk, mikor disz sírhelyet adhatunk haló poraiknak köztemetőkben, nemes feladat vár reánk halhatatlan emléküknök ébrentartásában és időlen időkig való megőrkítésében.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy annak a törnek, amely hazánk szívének volt szánva, a hegye az itt nyugvó hőseink érc keblén tört le, a mezőlaborci rettenetes halálkapuban. A dicsőség és gyász ama felséges, világtörténelmi komorságát, amelyet a kárpáti harcok nevével fog megőrkíteni a történelem a városunkban porló hősök emlékének, mint soha el nem halványuló fényugárnak tul kell ragyognia. Mert a harc az új honfoglalásnak a magyar szabadsáért

és függetlenségért most már dicsőséggel és eredménnyel megvívott harca volt.

Indítványozom mindezeknél fogva: mondja ki a képviselőtestület hogy áthatva a hősök emléke iránt érzett igaz kegyeletről, a köztemetőkben porladó vitézek sírhelyeire a város pénztárába befolyt összegeket, — annál is inkább, mert disz sírhelyért sehol a világon pénzt el nem fogadnak — a hősök emlékművének alapjára adományozza.

hogy a már egybegyűlt s a boldog béke idejében megindítandó gyűjtés eredményével kiegészülő pénz alapot a nagy háború itt elhantolt hőseihez méltó emlékmű felépítésére fordíttatni rendelje,

hogy annak a lobogó lelkesedésnek emlékére és jelképére amelylyel hős katonáink a halálba rohanna esodás harcaikat megvívta — a város arra alkalmas pontján esetleg az építendő laktanya előtt öröklángot gyújtat.

végül; hogy annak a mélyen érzett hálának és előismerésnek, amelylyel a szinte emberfeletti küzdelmeinket sikeresen munkáló német szövetségeseink iránt tartozunk a hőseink emléke iránt tartozó kegyelet lerovasával egyidőben méltó kifejezést adhassunk, indítványozom: hogy a pályaháztól a Kossuth Lajos utcáig vonuló fasorral ékes ut — II. ik Vilmos császár ut — nak neveztessék el. (NB. akkor talán rendes járdát is kap.)

Mindezek pedig szolgáljanak ama vörös plakát kiegészítésül.

Kossuth János.

Kérjük vissza az interurbán telefont.

Halló Budapest, halló Ujhely. Egyet kettőt berregett a kapcsoló és azután a telefon finom, érzékeny drótján a villám gyorsaságával repült a szó Budapesttől Ujhelyig. Régem volt ez, a beke boldog korában. Mikor aztán meghalt a szép békeség, elnémult a telefon szava is, a háború éles kardja elvágta az idegskákat, melyek a főváros életét összekapcsolják a vidéki élet vérkeringésével. — Több mint egy esztendője most már, hogy az interurbán-telefon hallgat és Ujhely el van zárva a fővárossal való érintkezéstől. Főlöstleges azt itt magyaráztani, hogy milyen bűnös, karos hatással van egy ilyen kereskedelmi város életére az, ha elvágják vérkeringésének éppen a legfontosabb erét, amely a kereskedelmi élet központjával kapcsolja össze.

Több vidéki város már megindította az akciót a telefon szabaddá tételére. Arad kamarájának felterjesztését pontosan lehet az uhjehlyi viszonyokra is alkalmazni. A mi kamaránk bátran magáévá tehetné azt a feliratot, mi épen úgy szenvendjük a ma mar indokolatlan intézkedés kárjait mint Arad, vagy más városok. Az interurbán korlátozásának volt indoka akkor, a háború első intézkedései történtek és amikor a harcér közel volt hozzánk. Ma azonban főlöstleges más nagy érdekeket feláldozni már nem létező okokért annak az érdeknek, amelynek e korlátozás megszüntetése semmiképpen nem árthat. O. t van példának a nagy német sajtószövetség határozata is, amely épen a háborús okok alapján sürgeti a telefonhasználat széles kiterjesztését és a főlöstleges tételét. A sok érdeket között, amely a telefon felszabadítását paraszolja, nem utolsó a sajtó hírszolgálat sem. — Az interurbán elzárása csaknem tehetetlenül teszi a vidéki hírszolgálatot, akármilyen anyagi áldozattal igyekszik is a közönséget kiszolgálni. Hiszen ez is fontos elátása ma a publikum szükség-ség gyors informálásának.

Halló, halló! Itt a vidék beszél, amely ad, áldoz, dolgozik és tüleke

dik, hogy minél jobb szolgálatot tegyen a közérdek. — Meg kell hallani a jogos türelmetlenséggel csengő sürgetést ott fenn, ahol erőll döntenek is — reméljük — levezzik a tilalom szorító kapását a drótról, amely friss vért ömleszt újra a vidéki kereskedelem kiapadó életerébe, Halló, halló! — Hisszük megremeg nem sokára megint a pihenő drót és halljuk a várva-várt jelentkezést: Halló, Budapest!

Megszűnt a tandíjkedvezmény.

A háború kitörése után a közoktatásügyi miniszter a moratórium kedvezményeit kiterjesztette a tandíjra is s a múlt tanévben a tandíjhátralék miatt egyetlen tanuló sem volt kénytelen tanulmányait megszakítani. A közoktatásügyi miniszter most egy újabb rendeletével a múlt évi augusztus 24-én adott kedvezményt megszüntette s a háború idő alatt eddig követett eljárás szabályozó rendeletet hatályon kívül helyezte.

E rendelet értelmében az összes állami iskolában szeptember hó elsején ismét a rendes, 1913. évber kiadott tandíjszabályzat lép életbe. A múlt háborús esztőben ugyanis a tandíjreszleteket bármikor fizethették s a tandíjmentességi százalékon jóval fölül engedélyeztek szegény tanulók részére tandíjmentességet s mindezekon fölül tandíjhátralék címén senkit senkit sem lehetett az iskolából kilépettnek tekinteni, mint azt a rendes szabályzat előírja. Az új rendelet szerint a most szeptember elsején kezdődő tanévben minden tanuló, aki nem élvez rendes tandíjmentességet, vagy a tandíjmentességi százalékon belül az idén tandíjmentességet nem kap, — a tandíjat a rendes időben szabályzatban meghatározott módon megfizetni tartozik.

A tandíjmentességi százalék hátralékban belül az idén is adományozhat a tanári testület elégséges előmeneteli szegény tanulóknak tandíjmentességet, de csak korlátozott számban. Olyan tanulóknak, kinek elégtelen tanjegye van, vagy viselkedés ellen merül föl kifogás, vagy szűkei jó viszonyok között élnek, a tandíjmentesség meg nem adható. Az új rendelet szerint a folyamán a múlt éveről hátralékos tanúk a múlt évi tandíjat is megfizetni tartoznak.

HIREK.

Rokkant katonák hazatérése.

Egy éve, hogy elindult a magyar legény s ekkor a Szávaparti Sabác, a hóvá ment, még a világ vége volt. S most huszezer kilométeres kerülővel tér haza, megjárva Szerbiát, megtaposva Lengyelország ingoványait, járt ott, hol egykor ősapai, a vándorló magyarok kergették a vadat, átment a vonalon, mely Európát elválasztja Ázsiától s talán ott is volt, ahonnan egykor utrakeltek a rutképi tatárok, hogy emléküik örök átként maradjon meg népünk mondáiban, történeteiben. Ez a huszadi század világháborúja: — csodáját, felforgató erejét mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy a szelid magyar legényt, ki oly békeségesen megvívta a maga falujában, most a földkeresség másik oldaláról hozza haza. Fájdalom, már nem úgy, mint a hogy elvitte, — mert, akik most Svédországon át hazatérnek, azok a háború rokkantjai, kiket megtépett s szakgatott a nagy vihar, kikbe örök nyomokat hagyóan vágta bele körmeit. Napnap után szivdobogva olvastuk a híreket, melyek arról szólnak, hogy minden nappal közelebb érnek hozzánk, s vajjon mit éreznek ők, kiknek nem lehet elég gyors a leggyorsabb vonat hogy haza hozza őket. — Azokból a hírekből, amiket eddig külvől tek rúuk, megnyugvással olvassuk, hogy jókedvvel jönnek, hozzátesszük ehhez, hogy bizalommal is jöhetnek, a magyar társadalom érzi kötelességét, melyet velük szemben a hála és a soha nem csökkenő szeretet ró reánk.

— Primicia. Folyó hó 29-én, vasárnap mutatja be első szt. miséjét a helybeli plebánia templomban Homér Gyula neopresbyter. Manuductora Páyer Ferenc esp. plebános lesz, az ünnepi szónoklatot pedig Braun László s. elkész tartja.

— **Változások az újhelyi kegyesrendi főgimnáziumban.** A piaristák rendfőnöksége az újhelyi főgimnáziumtól áthelyezte *Presseler* Ferencot Magyaróvárra, *Szöllösy* Károlyt és *Kontrasty* Dezsőt Veszprémbe és *P. Tóth* Jánost Nagykárolyba. Ezzel szemben Újhelybe helyezték: *Karsai* János, *Farkas* Miklós, *Marschal* János és *Gregovich* Izidor tanárokat.

— **Új ügyéségi megbízott.** Az igazságügyminiszter *Biringer* Gyula gálszécsi tb. szolgabíróát a sauhelyi kir. ügyéségek kerületébe ideiglenes ügyéségi megbízottá nevezte ki.

— **Halálozás.** *Andriczo* János e hó 26-án életének 33. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 28-án d. u. 4 órákor fog a gör. kath. egyház szertartásai szerint végbemenni.

— **162 népiszkola kara.** Zemplén-megye felső vidékén az oroszok a népiskolákat is feldúlták. B. regszász István kir. tanfelügyelő huszonnégy napon bejárta a vármegye oroszult területét, melyen még mindenütt láthatók voltak a téli Kárpát-harcok borzostó nyomai. A tanfelügyelő és a vármegyei hatóság által kiküldött bizottság 162 népiszkolában összesen 518,975 koronát kitevő kárt állapított meg, még pedig 124 felekezeti iskolában 409,643 35 alami iskolában 97,982 és községi iskolában 11,350 korona kárt.

— **Adomány.** *Schmidt* János 10 koronát adott át lapunknak a hősi halált halt s Újhelyben eltemetett vítéz katonájának sírjai felé állandó emlékoszlop céljára. Az adományt az illetékes helyre juttatjuk.

— **Beiratások az újhelyi iskolákban.** A városi felső keresk. iskolában és az azzal kapcsolatos női keresk. szaktanfolyamokban a javító és pótlóvizsgákat aug. hó 30. és 31-én, a beiratásokat szeptember hó 1—3-án fogjuk megtartani. A rendes előadásokat a felső keresk. iskolában szept. hó 4-én, a női keresk. szaktanfolyamokban szeptember 10-én fogjuk megkezdni. Igazgatóság.

A **polgári fiúiskolában** a javító vizsgálatok sorrendje: aug. 30-án az I—II. oszt., 31-én a III—IV. osztály javítóvizsgálata. A vizsgálatok reggel 8 órákor kezdődnek és csak azon tanulók jelenhetnek meg, akik kérvényüket szabályszerű időben beadták. — A beiratások aug. 30-tól szept. 4-ig bezárólag naponta délelőtt 9—11 óráig eszközölhetők az izko a tantestületi szobájában. Az I. osztályba való felvételhez iskolai, születési és oltási bizonyítvány szükséges. A beiratásnál kivétel nélkül minden tanulónak 5 korona beiratási díjat és 8 kor. törvényes nyugdíj-járadékot kell befizetni. Ugyanekkor az I. negyedévi tandíj is befizetendő. A rendes tanítás szept. 6-án reggel 8 órákor kezdődik. Kertész Ödön polg. fiúiskolai igazgató.

A **Karolinum** r. k. ovoda, elemi, párhuzamos elemi (externit) és polg. leányiskolájában a beiratások szept.

1—6-ig, d. e. 8 órától 12-ig, d. u. 3—5-ig tartanak. A javító és külföldi felvételizsgálatok szeptember 1-én 10 órákor kezdődnek. Felkérjük a t. szülőket, hogy a beíratásra kitűzött napokon gyermekeikkel személyesen jelenjenek meg és hozzák magukkal gyermekeik keresztlevélét, iskolai és himnólistát, illetve újrólítási bizonyítványát. Növendékeket bennlakásra elfogad és intézeti prospektust bárkinek készségeel küld M. Maximiliana int. főnöknő.

A **helybeli ant. orth. izr. hitközségi népiszkolában** I. évi szeptember 1., 2., 3. és 5. napján tartatnak a beíratások. Ujjonnan beíratul tanulók anyakönyvi tanúsítvánnyal tartoznak igazolási megjelölő életkorukat. Javító vizsgálatok aug. 29-én d. e. 10 órákor lesznek az iskolahelyiségben.

Felvetel a budapesti Birai Internátusba. A Birai Internátusba felvételnek az 1915—16. iskolai évre egyetemre halogatókon kívüli IV—VIII. osztályú középiskolai tanulók is, akik tanulmányukat a budai főgimnáziumban, főreáiskolában avagy felsőközépiskolákban akarják végezni. Elatási díj egy iskolai évre 900 korona. Ezért az összegért nemcsak teljes enatást és lakást ad, hanem egyuttal a német, francia és angol nyelvtanítást is nyújtja. Felvételnél oly ifjak is, kiknek szülői az Országos Birai és Ügyészi Egyesület kötelekibe nem tartoznak. Prospektust küld az intézet, I. Rath György u. 20.

— **A városi moziban** szombaton és vasárnap a színterületű pompas moziképeken kívül felleg *Pasztor* Zoltán neves kabarett-művész, akit az újhelyi közönség is nagyon előnyösen ismer. *Pasztor* Zoltán a legújabb és legsikerültebb kabarett-számokat fogja bemutatni.

— **Sztyrdinko Leontine**, városunk egyik kiválóan előnyösen ismert zongora tanárnője, újabb tanfolyamot hirdet. Az ő sok éven át kitélt tevékenysége s elert eredményei feleségesé teszik, hogy a jeles tanárnőt bővebben ajánljuk a közönség figyelmébe. Ugyancsak nala alapos oktatást nyerne a növendékek a német nyelvben is.

Egy jobb házból való leánygyereket, ki a polgári iskola III. vagy IV. osztályát látogatja, teljes ellátásra öcső árban elfogadom.

Özv. Wessely Mórné.

Gazdaasszonynak

ajánkozik egy nő, aki több éven át hason minőségben már működik, ugy a főzéshez, mint háztartáshoz ért.

Czím: **Szabó Péterné,** Kazinczy-u. 62.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

A honvédek Breszt-Litovszk elfoglalásánál. Nagy olasz vereség.

Budapest, aug. 26.

Az osztrák-magyar vezérek jelentik:

Orosz hadszíntér:

Breszt-Litovszk etesett. Arz tábornok magyar honvédeké tegnap bevette a vártól délre fekvő Kobylani falut. Ezzel attörte a külső övezetet és hádatámadta a legközelebbi erődöt. Nyugatgaliciát, sziléziai és északmagyarországi császári és királyi gyalogság együdejüleg rohammal vette be az egyik Koroszczyń községtől délre fekvő erődöt, német csapatok az északnyugati arcvonalon foglaltak el három erődöt és ma reggel megszállották a vasuti hídnál levő citadellát. Egyidejüleg a szövetségesek az ellenséget a Leczna folyó mögé és a Breszt-Litovszkktól délkeletre elterülő erdő és mocsárövezetbe visszazoritották és az ellenséget Koltvóltól üldöző lovasságnak Bucinnál és Wyzwanál orosz hatvédeket ugratott szet.

A Keletgaliciában levő seregeknél nincs ujság.

Olasz hadszíntér:

A doberdoi-szakaszon az olaszok tegnap délben újra támadást intéztek a Monte dei sei busi ellen. Mint mindig ezuttal is visszaverettek. Agörzi hídfő mellett csend uralkodott. A tengermelléki arcvonal más pontjain helyenként heves tüzésig tűz volt, különösen Flitsch körül, ahol ellenséges gyalogság óvatosan igyekszik megközeleteni hadállásainkat. A lavronai tensik északi szakasza elleni támadást, amelyről már jelentett, hogy visszavertük, erős ellenséges haderő intézte. Műveinket előbb tíz napon át éjjel-nappal heves tűz alatt tartották, majd tegnapelőtt este az olasz tüzéség a tuzelést a Cima de Vezzena-Bassono arcvonal ellen a legnagyobb gyorsasággal fokozta, éjjeli minden kaliberű lövegekkel árasztotta el állásainkat, ekkor több gyalogezred és alpini zászlóalj rohamot intézett állásaink ellen. Derek tiroli csapataink és lövészeink, felső-ausztriai lövészek és tüzéségünk kiváló támogatása mellett, minden rohamot visszavertek. Hajnalra virradólag az ellenség támadása végleg letört. Csak magukban az akadályokban 200 olasz hullaja fekszik. Ebből megítélhető, hogy az olaszoknak a támadás mennyi emberaldozatba kerülhetett. Saját veszteségeink csekélyek.

Egy repülőnk a bresciai tölténygyárra több bombát dobott le sikerral.

HÖFER altábornagy, a vezérekari főnök helyettese.

Breszt-Litovszk eleste.

Bialistokot is elértük.

Berlin, aug. 26.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Banskanál és Schönbergnél Miiffeontól délkeletre ütközetek fejlődtek. Kownótól keletre és délkeletre a harc tovább tart. Olita előtt csapataink az ellenség előállításaihoz közelednek. Sejny és a Njemen melletti Merc között az ellenséget visszavetettük. Az Augusztovtól keletre eleterülő erdőben Eichorn vezérezredes hadseregének részei szintén előnyomulnak kelet felé, tovább délre a Berszowszka szakaszért harcolunk. Csapataink éle elérte Bialistokot. Gallvitz tábornok hadserege az ellenséget Bjelektől északra és délkeletre az Orlanka szakaszról visszavetette.

Lipót bajor herceg hadcsoportja: A súlyosan megvert ellenség a Bialowieska erdőség belsejébe menekül, csak az erdőtől délre, a Kamenciez Litovsktól északnyugatra eső vidéken tartja még magát.

Mackensen tábornagy hadcsoportja: Breszt-Litovsk vára elesett. Mialatt tegnap délután Arz gyalogsági tábornok osztrák-magyar hadteste a nyugati arcvonal két erődjét küzdelem után elfoglalta, a brandenburgi 22-ik tartalékhadtest északnyugati frontjának erődét vette be rohammal és éjszaka behatolt a vár magyába. Erre az ellenség feladta a várat. A hadcsoportnak egész arcvonalán a bielowieskai erdőségtől a pripjoti mocsár vidékéig (Breszt-Litovszkktól délkeletre) teljes erővel folyik az üldözés.

Szabadalmazott és törvényesen védett

vetőmag-csávázószer „ANTISPOVA-VITA“

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az Antispora-Vita az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett búzáknak csávázására a legmegfelelőbb és így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 kor. 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárústók:

SCHWARZ ÉS TAUBER
nagykereskedők, NAGYKANIZSA.

BENZOLINE a benzint teljesen pótolja.

Motortulajdonosok!

Sikerült gyártmányomat annyira tökéletesíteni, hogy **nem szükséges többé:**

- 1) benzinnel, vagy aetherrel való befecskendezés,
- 2) nem szükséges a gyújtófej melegítése,
- 3) nem kell a levegő hozzájárulását megszorítani,

hanem:

BENZOLINE minden rendszerű motorhoz egyöntetűen a motoron való minden változás nélkül, kiválóan alkalmas,

BENZOLINE használatánál a motor könnyen indul,

BENZOLINE használatában rendkívül olcsó, átlagban 400 gramm kell óránként egy lóerőre.

Hogy ezt bizonyítsam, gyáramban a következő rendszerű motorokat állítottam fel és tartom az érdeklődők részére állandó üzemben.

1. Climax
2. Lux
3. Langen & Wolf
4. Osers & Bauer
5. Daimler
6. Polke
7. Warchalovszky
8. Benz
9. Pohl
10. Mayer

Oly egyéneknek, kik magukat hatósági bizonyítvánnyal mint komoly érdeklődőket igazolni tudják, még pedig községenként legfeljebb 3 személynek Bécsbe való utazás költségeit megtérítem.

A benzoline ára egész waggonvételnél . . . 110 kor.
 " " fél " 115 "
Kisebb vételnél 125 "
helyt bécsi gyáramból vashordókban szállítva, készpénzfizetés ellenében.

Utánvételes rendeléseket nem eszközlök.

M. ELFER WIEN,
I., Krugerstrasse 3.